

Nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų  
prevencijos projektų (programų) konkurso  
nuostatų priedas

## NUSIKALTIMŲ IR KITŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ PREVENCIJOS PROJEKTŲ (PROGRAMŲ) KONKURSO DALYVIŲ PARAIŠKOS APRAŠAS

### 1. Projekto pavadinimas.

***AŠ PATS KURIU SAVO ATEITĮ***

### 2. Projekto rengėjo (rengėjų) pavadinimas, adresas, telefonai, el. pašto adresas, banko sąskaita.

***VIEŠOJI ĮSTAIGA VILNIAUS POLICIJOS KLUBAS VAIKAMS IR JAUNIMUI***

Justiniškių g. 109A, Vilnius, LT -0525

Telefonas (su tarpmiestiniu kodu) (8 5) 2387093

Faksas (su tarpmiestiniu kodu) (8 5) 2387093

Elektroninis paštas [info@policeclub.lt](mailto:info@policeclub.lt)

Interneto puslapis [www.policeclub.lt](http://www.policeclub.lt)

Pareiškėjo banko rekvizitai (banko pavadinimas, adresas, kodas, sąskaitos numeris) Biudžeto sąsk.

Nr.LT774010042400030323, AB DnB NORD bankas, b. k. 40100, Vilniaus g.18, LT - 2630 Vilnius.

### 3. Informacija apie projektą:

#### 3.1. esamos situacijos (problemos) analizė

*Nusikalstamą ir pavojingą nepilnamečių elgesį galima sumažinti taikant prasmingas ir struktūriškas ankstyvos prevencijos priemones. Efektyviausios ir įtakingiausios priemonės yra ilgalaikės taikomos priemonės, naudojamos mokant vaikus socialinių įgūdžių ir sudarant sąlygas šių įgūdžių pritaikymui saugioje aplinkoje. Dažniausiai riziką patiria tie vaikai, kuriems trūksta socialinių ekonominių lėšų, bei tie, kuriems trūksta socialinių ir bendravimo įgūdžių.*

Kuo ankstesniame amžiuje teikiama socialinė pagalba, užkirstas kelias nepilnamečių nusikaltimams, tuo didesnė galimybė sumažinti socialinę atskirtį tarp svarbios visuomenės dalies – vaikų.

*Policija – socialinių paslaugų visuomenei teikėja ir policijos misija – apsaugoti visuomenę nuo nusikaltėlių. O kaip apsaugoti - tai kiekvienas supranta skirtingai, organizuoja prevencinį darbą: pagal galimybes, savo sugebėjimus.*

Vaikai su savo problemomis dažnai lieka vieni. Kartais nelabai net įsivaizduojama, kaip daugelis jų gyvena, kuo maitinasi, kokios jų sąlygos namuose. Jiems sunku priešintis, jie dažnai nežino, kas jiems galėtų padėti. Todėl ne vienas gyvena taip: šiandien pavyko pavogti, gal ir rytoj pasiseks. Daug lengviau dirbti su prasikaltusiais vaikais tradiciniais metodais, manant, kad visų vaikų nuo gatvės neapsaugosi. *Prieš aštuonerius metus pasirinkome naujų idėjų ir permainų kelią, ir Vilniaus miesto savivaldybėje įregistravome ir įsteigėme unikalų policijos klubą vaikams ir jaunimui. Klubo steigėjas – Vilniaus miesto vyriausiasis policijos komisariatas. Vilniaus miesto savivaldybės taryba, įvertinus klubo veiklą ir pasiektus rezultatus, 2006 m. nusprendė tapti Vilniaus policijos klubo vaikams ir jaunimui dalininke.*

#### ***Kodėl būtent policijos pareigūnai inicijavo tokį klubą?***

Ką vaikas veikia, grįžęs iš mokyklos? Kur nukreipia savo neišsenkančią energiją? Kaip apsaugoti savo atžalą nuo neigiamos įtakos ir blogų kompanijų? Tokie klausimai jaudina daugumą tėvų. Policijos pareigūnams taip pat rūpi šie dalykai – jie ne tik iš statistikos pažįstami su jaunimo nusikalstamumu.

Kalbant apie pagalbą socialiai remtiniams ir rizikos grupės šeimoms, daug ko tikimasi iš valstybinių institucijų, teikiančių įvairių pagalbą, tame tarpe ir iš policijos. Tačiau vyrauja ir kita nuomonė, kad policija mažiausiai gali padėti vaikams. Dirbdami savo darbą ir įgyvendindami projektus, norime pakeisti šį susiformavusį klaidingą policijos institucijos įvaizdį.

*Policija turi tarnauti visuomenei, o vadovaudama vaikų ir jaunimo klubui, ji organizuoja ir vykdo visuomenei labai naudingą darbą - ankstyvąją nusikaltimų prevenciją. Policijos klubas vaikams ir jaunimui atlieka kontroliuojamąją funkciją socialinės rizikos vaikų atžvilgiu ir užima labai reikalingą tarpinę poziciją tarp socialinių institucijų, teikiančių pagalbą elgesio problemų turintiems vaikams ir jų šeimų nariams bei teisės saugos institucijų, taikančių baudžiamojo poveikio priemones.*

Policijos klube įsteigėme Dienos centrą, kuriame vaikai gauna įvairią pagalbą. Nuo klubo atidarymo veikloje dalyvavo 356 vaikai. Keli klubo nariai jau sukūrė savas šeimas, kuriose auga 6 vaikai.

Klubo specialistai dirba su vaikais ir jų šeimų nariais, kurie kreipiasi į organizaciją dėl tam tikrų problemų, kylančių dėl jų elgesio, mokyklos lankomumo arba jų šeimų socialinės ekonominės padėties. Juos nukreipia mokyklų socialiniai pedagogai, savivaldybės tarnautojai, nepilnamečių reikalų pareigūnai arba įvairios kitos įstaigos, dirbančios su rizikos grupės vaikais. Nukreipimo priežastys: mokyklos nelankymas, visuomenėje nepriimtinas elgesys, priklausomybių problemos, smurtavimas, teisėtvarkos pažeidimai, nusikalstama veika.

Iš 60, dabar reguliariai klubą lankančių asmenų, 51% jį lanko ilgiau nei trejus metus. *Paslaugos teikiamos nuolat. Toks ilgalaikis darbas su vaikais ir jų šeimų nariais užtikrina stabilumą ir saugumą, būtina sėkmingai prevencijai.* Vaikų užėmimas pramogine veikla, prižiūrint suaugusiems yra būtinas, siekiant įgyvendinti prevenciją. Dauguma vaikų po pamokų lieka be priežiūros, todėl daug nusikaltimų yra įvykdoma nuo 14 val. iki 18 val.. Kadangi tėvai žino, jog jų vaikai būna policijos klube iki 18 valandos, iš karto po to jie laukia vaikų grįžtant namo, taigi klubas palengvina tėvams vaikų auklėjimą.

60 proc. patenkančių į policijos klubą vaikų yra iš nepilnų, nedarnių šeimų (tėvas alkoholikas, tėvai bedarbiai) arba iš pilnų šeimų, kuriose dirba tik vienas iš tėvų.

Iš jų 20 proc. šeimų, kuriose motinos ištekėjusios antrą kartą, taigi vaikui tenka priprasti ir gyventi su patėviu. Šios motinos draudžia susitikinėti, bendrauti su tikru tėvu. Tai vaikui sukelia papildomą stresą, pyktį, nuoskaudą ir palieka didelę psichologinę traumą.

9 proc. vaikų iš daugiavaikių šeimų arba nuo skirtingų tėvų, todėl vaikai pastoviai konkuruoja tarpusavy, mušasi, kovoja vienas su kitu.

Dirbant, kiekvieną dieną eksperimentavome, ieškojome metodų, kuriais galėtume pasiekti savo tikslų. Organizavome viso kolektyvo darbą vaiko ir jo šeimos gerovei, kad galėtumėme dirbti sistemingai, kontroliuojant vaiko elgesį ir namuose, ir mokykloje. Pasirašėme bendradarbiavimo sutartis su mokyklų administracijomis, socialiniams pedagogams ir policijos pareigūnams, dirbantiems su vaikais, pravedėme keletą praktinių seminarų.

Kiekvienam vaikui Dienos centre yra užvedama byla, kurioje yra fiksuojamos visos vaiko ir šeimos problemos bei pasiekimai. Klubo darbuotojai turėjo organizuoti darbą taip, kad vaikai norėtų lankyti klubą. 2008 metų lankomumo statistika - 2, 3 kartus per savaitę – 24 proc. vaikų, periodiškai – 18 proc., o daugiausia jų būna kiekvieną dieną – 58 proc. vaikai.

*Savo veikloje ne ieškojome kas kaltas, o bendraujant su savivaldybe, mūsų projektų partneriais, mokyklų administracijomis, rėmėjais, politikais, vyriausybinėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, tėvais ir policijos pareigūnais kartu bandome spręsti iškilusias ir kylančias vaikų socialinio ugdymo ir nusikalstamumo problemas, kartu siekti bendrų tikslų.*

Klubo nariai dažnai negali savimi pasirūpinti savarankiškai, nepažeidžiant įstatymų. Visi klubo specialistai bando atstatyti tai, kas vaikystėje nebuvo suformuota vaikų šeimose. *Apleisti vaikai nepasikeičia per mėnesį, tai ilgas procesas, ne visada duodantis teigiamų rezultatų.*

Dienos centre vyrauja griežta tvarka, sukuriama saugi aplinka. Vaikai susirenka į klubą po pamokų: padedami pedagogų gamina valgi, ruošia pamokas, žaidžia, lanko būrelius, konsultuojasi su psichologe ir kitais specialistais, lanko būrelius. Kiekvieną savaitę vaikai vyksta į Belmonto žirgyną, kur užsiėmimus veda policijos pareigūnai.

### **3.2. tikslas**

Projektas buvo skirtas socialiai remtiniems vaikams bei jų šeimoms, siekiant užtikrinti jų ankstyvą socialinį patyrimą, permanentinį asmenybės ugdymą, užimti visuomenei naudinga veikla.

**Pagrindinis tikslas** – ugdyti vaikus ir jaunimą, stengtis integruoti į visuomenę, suteikiant ir skatinant tam būtinus asmeninius ir socialinius gebėjimus, neatskiriant vaiko nuo jo gyvenamosios aplinkos, siekti, kad jo elgesys pozityviai keistųsi.

### **3.3. uždaviniai;**

- sprendžiant neužimtumo, arba „asocialaus užimtumo“ problemas, kompleksiskai dirbome su tėvais, socialiniais darbuotojais, švietimo įstaigų darbuotojais, teisininkais, kitų institucijų atstovais;
- sudarėme neformalaus ugdymo galimybes linkusiems nusikalsti vaikams, mokėme socialiai priimtų problemų sprendimo būdų, formuojant pozityvius dorovinius, socialinius elgesio būdus;
- organizavome individualų darbą su rizikos grupės vaikais ir jų šeimų nariais, teikiant pirmines materialines, psichologines, socialines, teisines paslaugas.

### 3.4. priemonės;

#### Projekto vykdymo veiksmų sąrašas:

Veiksmų sąrašas (planuojami atlikti darbai)	Mėnuo	Atsakingas vykdytojas	Pastabos
Projekto pristatymas. Tarptautinė konferencija Lietuvos Respublikos Dienos centrų darbuotojams, policijos, pataisos inspekcijos pareigūnams, vaiko teisių apsaugos tarnybos specialistams, mokyklų soc. pedagogams.	Vasaris Balandis	Projekto vadovė, Vilniaus apskrities VPK, Vilniaus miesto savivaldybė, Vilniaus policijos klubas vaikams ir jaunimui.	Projekto veikla buvo nuolatinio pobūdžio ir ji buvo derinama, atsižvelgiant į kiekvieno iš projekto dalyvių poreikius ir galimybes, laisvalaikio organizavimas .
<b>Kultūrinis ugdymas:</b> Teminiai ir kameriniai renginiai, kalendorinės šventės, išvykos, bendri tėvų ir vaikų renginiai.	Vasaris-gruodis	Projekto vadovė, klubo prezidentė, socialiniai pedagogai, būrelių vadovai, Vilniaus miesto mokyklų, kur mokosi projekto dalyviai, soc. pedagogai.	1-2 k./mėn.
<b>Vasaros poilsio stovykla</b>	rugpjūtis		10 dienų Šventojoje
<b>Konsultacijos:</b> Teisinės Psichologinės Socialinės Šeimos konsultavimas	Vasaris-gruodis	Policijos pareigūnai, Teisės klinikos darbuotojai, psichologė, soc. pedagog, VTAT specialistai.	2 k./ sav. ir pagal poreikį 2 k./ sav. ir pagal poreikį 5 k./ sav.
<b>Paskaitos – užsiėmimai</b> (darbinių, higienos, socialinių įgūdžių ugdymas, profesinis orientavimas). <b>Sveikatingumo užsiėmimai:</b> Koreguojanti gimnastika Autogeninės treniruotės <b>Keramikos studija</b> <b>Dizaino studija</b> <b>Informatikos pagrindai</b> <b>Užsiėmimai žirgyne</b>	Vasaris - gruodis	Psichologė, soc. pedagogai, lektoriai.  Kūno kultūros treneris Masažo specialistas Keramikos vadovė Dizaino specialistas Informatikos dėstytojas Policijos pareigūnai	pagal poreikį  2 k./sav. 4 k./sav. 2 k./ sav. 2 k./ sav. 2 k./ sav. 2 k./sav.
<b>Projekto uždarymas:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>projekto rezultatų vertinimas ir pristatymas visuomenei;</li> <li>informacinio ledinio paruošimas leidybai;</li> <li>anketavimas, apklausa, rezultatų aptarimas ir sklaida.</li> </ul>	gruodis	Vilniaus miesto VPK, Vilniaus miesto savivaldybė, Vilniaus policijos klubas vaikams ir jaunimui, projekto partneriai.	Veiklos, kaip skirtingų institucijų bendradarbiavimas palengvina darbą su rizikos grupės vaikais ir jų šeimomis, pristatymas bendruomenei ir policijos pareigūnams. Vaikų darbų parodos, būrelių narių koncertinė programa.

### 3.5. vykdymo trukmė, tęstinumas;

2008 m. vasaris-gruodis.

**Policijos klubas disponuoja gerais materialiniais ir žmoniškaisiais resursais šio projekto tęstinumui užtikrinti.**

400 kv. m. suremontuotose patalpose veikia treniruoklių salė, 2 sporto salės su apšvietimo ir garso įranga, virtuvė-svetainė su buitine technika, muzikos klasė (2 fortepijono instrumentų, 2 gitaros, muz. instrumentas „Jamacha“), dailės, keramikos, Dienos centro, psichologinės pagalbos, informatikos, įrengta kino studija ir administracijos kabinetai. Turime 9 vietų mikroautobusą, keramikos krosnelę, skalbimo mašiną, akvariumą, televizorių, printerius, projektorį, karaokė įrangą, kino studijos įrangą. Prie klubo su vaikais pasodinome „Svajonių sodą“, kur klubo nariai užsiima darbo terapija.

### 3.6. vykdytojai;

Viešoji įstaiga Vilniaus policijos klubas vaikams ir jaunimui

### 3.7. dalyviai (tikslinė grupė);

7-14 metų (27 asm.); 15-18 metų (18 asm.); Vaikų šeimos (80 asm.).

### 3.8. vykdymo vieta;

Justiniškių g. 109 A, Vilniaus miestas bei jo apylinkės.

### 3.9. partneriai, rėmėjai;

Vilniaus miesto vyriausiasis policijos komisariatas, Vilniaus pedagoginio universiteto Komunikacijų instituto socialinės pedagogikos katedra, UAB „Penki kontinentai“, Vilniaus Darbo birža, UAB „TELE-2“, Vilniaus priklausomybės ligų centras, Justiniškių bendruomenės asociacija, Sietuvos vidurinė mokykla.

### 3.10. sąmata;

#### 2008 M. DETALUS PROJEKTO IŠLAIDŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Išlaidų pavadinimas	Išlaidų paskirtis	Išlaidų dydis per atsiskait. laikotarpį, Lt	Atsiskaitomojo laikotarpio suma, Lt
1	2	3	4	5
1.	<b>Darbo užmokestis ir socialinis draudimas</b> (1.1+1.2) (nurodyti pareigybės projekte pavadinimą ir jai skiriamą išlaidų sumą)	<b>1 etatas socialinio pedagogo</b> <b>1750x10 mėn.</b>	<b>17,500.00</b>	<b>71,044.00</b>
		<b>1 etatas socialinio pedagogo</b> <b>1750x10 mėn.</b>	<b>17,500.00</b>	
		<b>1 etatas psichologo</b> <b>1800x10 mėn.</b>	<b>18,000.00</b>	
		<b>0,5 etato socialinio pedagogo</b> <b>855x10 mėn.</b>	<b>8,550.00</b>	
		<b>0,5 et. vyr. Finansininkė</b> <b>950x10 mėn.</b>	<b>9,500.00</b>	
2.	<b>Prekių ir paslaugų naudojimas</b> (2.1+...+2.13)			<b>80,756.00</b> <b>40,556.00</b>
2.1	Mityba (nurodyti kaip organizuojamas maitinimas: perkamos maitinimo paslaugos ar maitinama centre, kuriam vaikų skaičiui bei maitinimo kainą 1 vaikui per dieną)	<b>30 asm. x 4.00 x 220 d.d.</b> <b>(maitinama centre)</b>	<b>26,400.00</b>	<b>26,400.00</b> <b>(2,640.00x10)</b>
2.2	Medikamentai	<b>100.00x10 mėn.</b>		<b>1,000.00</b>
2.3	Šildymas			
2.4	Elektros energija			
2.5	Ryšių paslaugos	<b>150x10 mėn.</b>		<b>1,500.00</b>
2.6	Transporto išlaikymas	<b>260x10 mėn.</b>		<b>2,600.00</b>
2.7	Apranga ir patalynė	<b>150x10 mėn.</b>		<b>1,500.00</b>
2.8	Spaudiniai	<b>100x10 mėn.</b>		<b>1,000.00</b>
2.9	Kitos prekės			<b>6,556.00</b>

	(nurodyti prekių rūšis, pvz. kanceliarinės, ūkinės, smulkus inventorių ir pan., ir joms skiriamas sumas)	ūkinės		2,556.00
		kanceliarinės prekės		1,000.00
		higienos prekės		1,000.00
		smulkus inventorių		1,000.00
		Užsiėmimų priemonės.		1,000.00
2.11	Vandentiekis ir kanalizacija			
2.13	Kvalifikacijos kėlimas			
2.14	Kitos išlaidos (nurodyti paslaugų rūšis, pvz. autorinės sutartys, ekskursijos, renginių organizavimas, stovyklos ir pan., ar kitų išlaidų paskirtį bei tam skirtas išlaidų sumas)	Autorinės sutartys:		40,200.00
		Žirgynas	360,00x10	9,960.00
		Keramika	360,00x10	30,240.00
		Dziu-do	480,00x11	
		Informatika	360.00x11	
		Dizaino studija Bubnai	360.00x10 360.00x10	
		Paskaitos-užsiėmimai teisinės Autogeninės treniruotės Nuolatiniai transporto bilietai Tarptautinė konferencija Ekskursijos	240.00x11 360.00x11 96.00x10	960.00 8,000.00 1,000.00
<b>IŠLAIDOS IŠ VISO (1+2)</b>				<b>151,800.00</b>

### 3.11. rezultatai;

Įgyvendindami Vaikų dienos centų 2008-2012 m. projektą, siekėme neutralizuoti neigiamos įtakos vaiko asmenybei turinčius socialinės aplinkos veiksnius ir geriname teikiamų socialinių paslaugų kokybę.

Policija buvo suvokiama ne tik kaip baudžianti institucija, tik kelianti stresą, bet ir kaip konsultantai ir pagalbininkai vaikams ir jų šeimoms įvairiais klausimais.

Projekto vykdymo metu visi partneriai dirbo vienam tinkle kaip komanda vaiko ir jo šeimos labui.

Daugiausia teigiamų pokyčių vaikai pastebėjo savyje: išmoko patys spręsti problemas, bendrauti su šeimos nariais, su kitais bendruomenės nariais, sumažėjo smurto šeimose, tapo mandagesni, labiau draugiški, įgijo daugiau pasitikėjimo savimi, savarankiškumo.

### 3.12. kita svarbi, su projektu susijusi, informacija.

Įstaigą yra aplankę daug vyriausybinių ir nevyriausybinių institucijų atstovų, policijos pareigūnų iš įvairių šalių. Jų nuomone, policijos klubo prevencinio darbo organizavimo modelis – tai ateities modelis.

#### Mūsų pasiekimai:

- LR VRM labai gerai įvertino mūsų projektą ir patalpino informaciją apie klubo veiklą tinklapyje <http://www.eucpn.org/> (European Crime Prevention Network), kaip pavyzdinę metodinę medžiagą, kaip dirbti socialinės srities specialistams užsienyje.
- Įstojome į Europos tarptautinį informacinį tinklą „Etnola“, kurį sudaro institucijos iš 31 šalies. Tikėtina, kad tai bus tokio unikalaus metodo plėtros pradžia.
- 2008 m. Tarptautinė „Mentor“ asociacija, kuriai vadovauja Jos Didenybė Švedijos Karalienė Silvija, pirmą kartą apdovanojo nevyriausybines organizacijas iš Lietuvos. Saint Tropeze (Prancūzija) š. m. birželio 28 d. vykusioje ceremonijoje, kurioje buvo apdovanoti geriausi narkomanijos prevencijos projektai, Vilniaus policijos klubo vaikams bei jaunimui projektas „Aš pats kuriu savo ateitį“ pripažintas geriausiu Inovacijų nominacijoje ir gavo 20 000 eurų piniginių prizą. **Policijos darbuotojų įsitraukimas į socialinę veiklą buvo įvertintas kaip novatoriškas ir sėkmingas prevencinės veiklos pavyzdys.**

- Pagal Vilniaus policijos klubo vaikams ir jaunimui sukurtą darbo modelį 2004-06-01 Kėdainių rajono policijos komisariate buvo atidarytas Jaunimo centras. Šį projektą finansavo bendradarbiaujančiųjų Nyderlandų fondai Centrine ir Rytų Europai. Jaunimo centro įkūrimo tikslas – vaikų ir jaunimo užimtumo problemos sprendimas.
- Tarptautinės konferencijos „Tarpinstitucinio bendradarbiavimo svarba dirbant su rizikos grupės vaikais ir jaunimu. Vilniaus policijos klubo vaikams ir jaunimui patirtis ir pasiekimai“, vykusioje 2008 m. Vilniuje, buvo priimta rezoliucija, kurioje yra vienas punktas:
- Vši „Vilniaus policijos jaunimo klubas vaikams ir jaunimui“ veikla yra unikali ir gali būti gerosios patirties sklaidos pavyzdžiu, turinčių ir nacionalinę ir tarptautinę reikšmę. Atsižvelgiant į Klubo ir konferencijoje atstovautų valstybių patirtį, siūloma plėsti policijos inicijuotų vaikų ir jaunimo klubų veiklą.
- Remiantis tuo, Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato vadovybė priėmė sprendimą atidaryti klubo padalinį Grigiškėse. Grigiškių seniūnijos teritorija yra nutolusi nuo miesto centro, ten nepakankamas jaunimo laisvalaikio užimtumas. Tai padės atitraukti vaikus nuo žalingo gatvės poveikio.